

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

 Наталія КАНЦЕДАЛ

“ 2 ” 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

«Інституційна теорія бухгалтерського обліку»

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування

спеціальність 071 Облік і оподаткування

галузь знань 07 Управління та адміністрування

освітній ступінь магістр

факультет обліку та фінансів

Полтава
2024/2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Інституційна теорія бухгалтерського обліку» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування.

Мова викладання – державна.

Розробник: Канцедал Н. А., професор кафедри обліку і оподаткування, к.е.н., доцент

« 2 » вересня 2024 року

Наталія КАНЦЕДАЛ

Схвалено на засіданні кафедри обліку і оподаткування
протокол від «02» вересня 2024 року № 1

Погоджено гарантом освітньої програми Облік і оподаткування

« 2 » вересня 2024 року

Наталія КАНЦЕДАЛ

Схвалено головою ради з якості вищої освіти
спеціальності «Облік і оподаткування»

протокол від « 2 » вересня 2024 року № 1

Тетяна ПРИЙДАК

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма навчання 07100_мд_2024	Заочна форма навчання 07100_мз_2024
Загальна кількість годин -	120	120
Кількість кредитів –	4	4
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти (<i>обов'язкова чи вибіркова</i>)	обов'язкова	обов'язкова
Рік навчання (шифр курсу)	1	1
Семестр	1	1
Лекції (годин)	16	6
Практичні/семінарські (годин)	24	6
Самостійна робота (годин)	80	108
у т. ч. індивідуальні завдання (контрольна робота), годин	-	50
Форма семестрового контролю	залік	залік

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни формування знань і навичок інституційного підходу щодо інтеграції фундаментальних основ обліку і оподаткування у практичне середовище господарюючих суб'єктів національного та глобального соціально-економічного простору.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Передумови відсутні.

4. Компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу.

СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства.

СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

СК11. Здатність застосовувати наукові методи дослідження для вирішення інституційних проблем обліку з метою впровадження нових методик підготовки і надання облікової інформації для потреб управління.

5. Програмні результати навчання

ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.

ПР04. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

ПР18. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково - обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.

ПР21. Вміти ідентифікувати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в інституційному економічному середовищі, застосовувати техніки та методи надання облікової інформації для актуальних та потенційних потреб управління підприємством

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПР02. Знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.	знати теорію, методику і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.
ПР04. Організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.	організовувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання
ПР18. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково - обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.	визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, робити науково - обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення
ПР21. Вміти ідентифікувати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в інституційному економічному середовищі, застосовувати техніки та методи надання облікової інформації для актуальних та потенційних потреб управління підприємством	вміти ідентифікувати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в інституційному економічному середовищі, застосовувати техніки та методи надання облікової інформації для актуальних та потенційних потреб управління підприємством

6. Методи навчання і викладання:

словесні методи (лекція, пояснення); *наочні методи* (демонстрування); *практичні методи* (практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою); *методи формування пізнавальних інтересів* (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, навчальні дискусії); *методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності* (роз'яснення мети навчальної дисципліни; оперативний контроль; вказування на недоліки, зауваження); *інтерактивні методи* (дискусії, проектування професійних ситуацій; кейс-метод; «Мозковий штурм»); *методи усного контролю* (опитування; доповідь; методи письмового контролю); 2) *самостійна робота; творче завдання*); *методи самоконтролю* (самооцінювання; самоаналіз).

7. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику. Поняття про інститути, їх роль і значення в бухгалтерському обліку. Поняття про ланцюги відповідальності інститутів та їх вплив на реальний облік. Основні положення інституційної теорії та їх вплив на облікову науку і практику. Інституційна роль обліку у досягненні цілей сталого розвитку.

Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі. Інституційна модель збагачення предмета бухгалтерського обліку. Роль інституційного середовища у формуванні нових запитів до облікових систем. Інституційні аспекти комплексного бачення сучасних проблем обліку, економіки та управління.

Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем. Термінологічна система обліку у глобальному інституційному середовищі. Стратифікаційна модель формування термінологічного мінімуму бухгалтера. Інституційні особливості термінологічної ідентифікації об'єктів бухгалтерського обліку.

Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах. Інституційне моделювання: поняття та базові підходи до практичного застосування. Інституційна взаємодія суб'єктів обліку та контролю у облікових системах та управлінських процесах. Застосування наукових методів досліджень у вирішенні інституційних проблем обліку.

Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством. Теоретико-практичні аспекти ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в інституційному середовищі. Інституційна природа виникнення нових об'єктів обліку. Інноваційні технології впровадження нових методик підготовки і надання облікової інформації для потреб управління.

Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання. Професійне судження бухгалтера як окремий інститут розвитку облікових систем. Роль професійного судження бухгалтера у забезпеченні потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Професійне судження в системі нормативного регулювання об'єктів обліку й оподаткування. Імплементация наукових методів досліджень у професійну діяльність та господарську практику обліку, оподаткування і контролю.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Денна форма 07100_мд_2024					Заочна форма 07100_мз_2024				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	п	лаб	с.р.		л	п	лаб	с.р.
Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	18	2	4		12	20	2			18
Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	20	4	4		12	20		2		18
Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем.	20	2	4		14	20		2		18
Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах.	20	2	4		14	22	2			20
Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.	20	2	4		14	20	2	2		16
Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.	22	4	4		14	18				18
У т.ч. індивідуальні завдання (контрольна робота)						50				50
Усього годин	120	16	24		80	120	6	6		108

8. Теми семінарських занять

Не передбачено навчальним планом.

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма ОО_мд_2024	заочна форма ОО_мз_2024
1	Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	4	-
2	Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	4	2
3	Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем.	4	2
4	Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах.	4	-
5	Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.	4	2
6	Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.	4	-
	Разом	24	6

Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

9. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма ОО_мд_2024	заочна форма ОО_мз_2024
1	Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	12	18
2	Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	12	18
3	Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем.	14	18
4	Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах.	14	20
5	Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.	14	16
6	Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.	14	18
	Разом	80	108

10. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання з дисципліни «Інституційна теорія бухгалтерського обліку» синхронізовані із завданнями практичної та самостійної роботи та виконуються шляхом послідовного виконання індивідуального наскрізного науково-дослідного завдання, що включає шість логічно взаємопов'язаних змістовних теоретико-практичних блоків (кейсів).

Розмежування завдань практичної та самостійної роботи здобувачів відбувається у відповідності з робочою програмою дисципліни, а уточнення кількості завдань за видами таких робіт – у Картці розподілу завдань практичної та самостійної роботи, що представлена у відповідних методичних вказівках. Оформлені згідно вимог виконані індивідуальні завдання кейсів оцінюються в аудиторії під час проведення наступного практичного заняття та протягом навчального семестру, а в кінці семестру оформлюються в друкованому вигляді як Звіт про виконання наскрізного науково-дослідного завдання (Контрольна робота для заочної форми навчання).

Метою виконання наскрізного науково-дослідного завдання (Контрольної роботи для заочної форми навчання) є закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань з дисципліни «Інституційна теорія бухгалтерського обліку», набуття навиків ведення самостійної роботи, оволодіння основними методами наукового дослідження, формулювання конкретних висновків та практичних рекомендацій за обраною темою.

Зміст завдань контрольної роботи спрямований на більш глибоке засвоєння здобувачами вищої освіти набутих знань і пов'язані з:

- переосмисленням й інституційною систематизацією функцій бухгалтерського обліку;
- розробкою і впровадженням нових методик та методичних рекомендацій, здатних забезпечити якісні параметри практичної реалізації функцій бухгалтерського обліку й оподаткування;
- практичною реалізацією організаційно-методичного забезпечення обліку та контролю трансакційних витрат господарюючих суб'єктів;
- виявленням сфери застосування професійного судження в частині обліку й оподаткування для забезпечення максимального економічного ефекту у реальному середовищі функціонування економічних суб'єктів.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання/Результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання/Результатів навчання
ПР02. Знати теорію, методіку і практику формування облікової інформації за стадіями облікового процесу і контролю для сучасних і потенційних потреб управління суб'єктами господарювання з урахуванням професійного судження.	Опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання
ПР04. Організувати, розвивати, моделювати системи обліку і координувати діяльність облікового персоналу з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.	Опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання
ПР18. Визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методіки, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.	Опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання
ПР21. Вміти ідентифікувати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в інституційному економічному середовищі, застосовувати техніки та методіки надання облікової інформації для актуальних та потенційних потреб управління підприємством	Опитування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, контрольна робота для здобувачів заочної форми навчання

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни (07100_мд_2024)

Назва теми/Фома семестрового контролю	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти				Разом по темі
	Опитування (теорія)	виконання завдань на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	Комплексне виконання кейсу	
Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	3	3	5	5	16
Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	3	3	5	5	16
Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем.	3	3	5	5	16
Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах.	4	4	5	5	18
Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.	3	3	5	5	16
Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.	4	4	5	5	18
Всього	20	20	30	30	100

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни (07100_мз_2024)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачі вищої освіти				Разом по темі
	Опитування (теорія)	виконання практичних завдань	завдання самостійної роботи	Контрольна робота	
Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	2		7	6	15
Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	2	2	7	6	17
Тема 3. Термінологічний інструментарій бухгалтера в інституційному середовищі облікових систем.	2	2	7	6	17
Тема 4. Інституційне моделювання середовища об'єкта обліку у глобальних інформаційних системах.	2		9	8	19
Тема 5. Інституційні підходи до ідентифікації інформаційних потреб користувачів облікової інформації в управлінні підприємством.	2	2	7	6	17
Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.			7	8	15
Всього	10	6	44	40	100

Шкала та критерії оцінювання

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти денної форми навчання:

Опитування:

Кількість балів	Критерії оцінювання
3(4)*	Змістовна відповідь, що свідчить про вміння визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.
2	неточна відповідь, свідчить про розуміння актуальних проблем у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.
1	відповідь на уточнююче запитання, що є доповненням до основного, вміння розвивати і підтримувати дискусію
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

*для тем 4 та 6, що передбачають виконання варіативного творчого завдання

Виконання завдань на практичних заняттях:

Кількість балів	Критерії оцінювання
3(4)*	здобувач виконує практичні завдання (частину кейсу) під керівництвом викладача, не допускає помилок, що свідчить про розуміння місця і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації та володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
2	здобувач виконує практичні завдання (частину кейсу) під керівництвом викладача, самостійно виправляє незначні помилки, що свідчить про розуміння місця і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації та володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
1	здобувач виконує практичні завдання (частину кейсу) під керівництвом викладача, виправляє помилки, допускає неточності, при цьому демонструє розуміння місця і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації та володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

*для тем 4 та 6, що передбачають виконання варіативного творчого завдання

Виконання завдань самостійної роботи (*самостійна робота представлена у вигляді творчого завдання з використанням методологічних прийомів наукового дослідження*)

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач самостійно виконує творче завдання, демонструючи наукові підходи до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.
3-4	Виконане творче завдання свідчить про розуміння наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.
2	Здобувач самостійно виконує практичні завдання, допускає помилки, проте демонструє володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Комплексне виконання кейсу

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач представляє авторський варіант Звіту про виконання наскрізного науково-дослідного завдання, що являє собою комплексний результат виконання семи кейсів, сформованих у відповідності з тематикою дисципліни. Завдання виконані із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про оригінальний підхід, креативність, науковий рівень виконання завдання має взірцевий характер. Окремі результати дослідження, що мають характер наукової новизни, опубліковано у вигляді тез або наукової статті.
3-4	Здобувач представляє авторський варіант комплексного виконання кейсу, що є складовою Звіту про виконання наскрізного індивідуального наукового завдання, виконаного із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про оригінальний підхід, креативність, науковий рівень виконання завдання є достатнім.
2	Здобувач представляє авторський варіант комплексного виконання кейсу, що є складовою Звіту про виконання наскрізного індивідуального наукового завдання, виконаного із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про поверхневий підхід до використання наукових підходів при виконанні завдання, оригінальність суджень є задовільною.
0	Відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти заочної форми навчання:

Опитування:

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Змістовна відповідь, що свідчить про вміння визначати актуальні проблеми та виявляти наукові факти у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.
1	неточна відповідь, свідчить про розуміння актуальних проблем у сфері теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування, робити науково обґрунтовані висновки та розробляти пропозиції щодо їх вирішення.
0	відсутність відповіді на поставлене питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання завдань на практичних заняттях:

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	здобувач виконує практичні завдання (частину кейсу) під керівництвом викладача, не допускає помилок, що свідчить про розуміння місця і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації та володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
1	здобувач виконує практичні завдання (частину кейсу) під керівництвом викладача, самостійно виправляє незначні помилки, що свідчить про розуміння місця і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації та володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

Виконання завдань самостійної роботи (самостійна робота представлена у вигляді творчого завдання з використанням методологічних прийомів наукового дослідження)

Кількість балів	Критерії оцінювання
7(9)*	Здобувач самостійно виконує творче завдання, демонструючи наукові підходи до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.
5-6	Виконане творче завдання свідчить про розуміння наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання.

Кількість балів	Критерії оцінювання
4	здобувач самостійно виконує практичні завдання, допускає помилки, проте демонструє володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

*для теми 4, що передбачає виконання варіативного творчого завдання

Контрольна робота* (комплексне виконання кейсів наскрізного завдання, представлено у вигляді Звіту).

Кількість балів	Критерії оцінювання
6(8)**	Здобувач представляє авторський варіант Звіту про виконання наскрізного науково-дослідного завдання, що являє собою комплексний результат виконання семи кейсів, сформованих у відповідності з тематикою дисципліни. Завдання виконані із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про оригінальний підхід, креативність, науковий рівень виконання завдання має взірцевий характер. Окремі результати дослідження, що мають характер наукової новизни, опубліковано у вигляді тез або наукової статті.
4-5	Здобувач представляє авторський варіант комплексного виконання кейсу, що є складовою Звіту про виконання наскрізного індивідуального наукового завдання, виконаного із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку, координації діяльності облікового персоналу, застосування професійного судження з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про оригінальний підхід, креативність, науковий рівень виконання завдання є достатнім.
2-3	Здобувач представляє авторський варіант комплексного виконання кейсу, що є складовою Звіту про виконання наскрізного індивідуального наукового завдання, виконаного із застосуванням наукових підходів до організації, розвитку й моделювання системи обліку з урахуванням потреб менеджменту суб'єктів господарювання. Представлені матеріали за обсягом і змістом свідчать про поверхневий підхід до використання наукових підходів при виконанні завдання, оригінальність суджень є задовільною.
0	відсутність виконаного завдання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання

*захист контрольної роботи не передбачено

**для тем 4 та 6, що передбачають виконання варіативного творчого завдання

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачено під час реалізації навчальної дисципліни

Персональний пристрій з доступом до мережі Internet, пакет програмних продуктів Microsoft Office, мультимедійний проектор, інформаційно-комунікаційні технології навчання (електронна пошта, форум, чат, відео-конференція в онлайн режимі, сервіс Google Meet для проведення он-лайн занять та платформа Moodle для дистанційних курсів та інші у період воєнного стану з елементами дистанційного та змішаного навчання).

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо термінів виконання та перескладання здійснюються відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyproc spravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf> Терміни виконання письмових робіт визначаються тематичним планом (індивідуальним планом здобувача вищої освіти) відповідно до розкладу навчальних занять та є однаково прийнятними для всіх форм здобуття вищої освіти. Поточний контроль здійснюється провідним НПП під час навчальних занять, які закріплені за зазначеною навчальною дисципліною відповідно до тематичного плану. До семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни здобувач вищої освіти допускається у разі виконання всіх видів робіт, передбачених навчальним планом на семестр для цієї дисципліни.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності регламентується Кодексом академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/dobrodobro.pdf>). Відповіді (усні або письмові) під час проведення навчальних занять, списування або виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, забороняється. Під час складання заліку використовувати підручники (їх ксерокопії) та мобільні девайси не дозволяються. Користуватися допомогою сторонніх осіб для виконання завдань дистанційного курсу заборонено. Здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування відповідно до вимог законодавства про вищу освіту загальнодержавного рівня та рівня Університету.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

Політика щодо відвідування занять.

У відповідності до п. 8.9.11. Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює декан

факультету.

Політика щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти здійснюється у відповідності до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти», Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu.pdf>)

Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera та інших.

Назва теми	Навчальна платформа	Назва курсу	Посилання на курс
Тема 1. Поняття про інститути та їх вплив на облікову науку і практику.	Prometheus	Створення інституцій місцевого економічного розвитку громад	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:AMU+INST101+2017_T4
Тема 2. Інституційні підходи до адаптації обліку у глобальному економічному середовищі.	Prometheus	Економіка для всіх	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:NaUKMA+103+2015_T1
Тема 6. Професійне судження у забезпеченні сучасних та потенційних потреб управління суб'єктами господарювання.	Prometheus	Персона. Prometheus talks	https://prometheus.org.ua/course/course-v1:Prometheus+PERSON+2019_T2

Політика щодо оскарження результатів оцінювання. Оскарження результатів оцінювання здійснюється згідно п. 5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannya2023.pdf>.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Kantsedal N., Ponomarenko O. (2022). Institutional Model of Integrating Agricultural Production Technologies with Accounting and Information Systems. In: *The Digital Agricultural Revolution: Innovations and Challenges in Agriculture through Technology Disruptions*. Edition by Roheet Bhatnagar (Editor), Nitin Kumar Tripathi (Editor), Nitu Bhatnagar (Editor), Chandan Kumar Panda (Editor). ISBN-13: 978-1119823339. ISBN-10: 1119823331. Publisher: Wiley-Scrivener; 1st edition (June 15, 2022). 496 p. <https://doi.org/10.1002/9781119823469.fmatter>
2. Гик В. В. Концептуальні основи інституційної теорії бухгалтерського обліку. *Облік і фінанси*, № 4 (90) 2020. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/api/file/viewByFileId/1140673>
3. Економічний розвиток України: концептуальні засади та інституційний вимір: Монографія / за ред. чл.-кор. НАН України, д.е.н., проф. В.Д. Базилевича, д.е.н., проф. Н.І. Гражевської, д.е.н. В.В. Вірченка. Київ : Видавництво Ліра-К, 2022. 430 с.
4. Канцедал Н. А., Лега О. В. Інституційні індикатори інвестиційної привабливості агросектору України в умовах війни. *Причорноморські економічні студії*. 2022. № 74. С. 126-134. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.74-18> URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/12148>
5. Канцедал Н. А. Інституційна взаємодія суб'єктів обліку та контролю у процесах надання державної допомоги фермерським господарствам. *Модернізація економіки: сучасні реалії, прогнозні сценарії та перспективи розвитку: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Херсон, 28 квітня 2020 р.* Херсон: Видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2020. С. 605-608. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7914>
6. Канцедал Н. А. Інституційна модель збагачення предмета бухгалтерського обліку. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.* Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 32-35 с. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8124>
7. Канцедал Н. А. Інституційна природа виникнення нових об'єктів обліку. *Сучасні кризові явища в економіці та проблеми облікового, контрольного та аналітичного забезпечення управління підприємством: матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції (26-27 червня 2020 р).* / відп. ред. В.В. Чудовець. Вип. 12. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2020. С. 54-57. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8552>
8. Канцедал Н. А. Інституційна роль бухгалтерського обліку у трансформаційних процесах цифрової економіки. *Теорія та практика управління в державному, муніципальному та корпоративному секторах: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. (28 грудня 2020 р.; м. Київ) / Відпов. За вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2020. С. 68-71.* URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/9113>
9. Канцедал Н. А. Інституційне моделювання: поняття та базові підходи до практичного застосування. *Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2019 році (м. Полтава, 22-23 квітня 2020 року).* Полтава : РВВ ПДАА, 2020. С. 163-165. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/7965>
10. Канцедал Н. А., Пономаренко О. Г. Інформаційна роль фінансового обліку у вирішенні проблем соціальної, економічної та екологічної відповідальності підприємств / *Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксієнка.* Київ: «Центр учбової літератури», 2021. С. 53-63. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10816>

11. Формування інституційного середовища модернізації економіки старопромислових регіонів України: монографія / В. І. Ляшенко, І. Ю. Підоричева, В. П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. Київ, 2022. 472 с.

Допоміжні

1. [Accounting, organizations & institutions](#): Essays in honor of Anthony Hopwood. Edited by *Christopher S. Chapman, David J. Cooper, and Peter B. Miller*. – Oxford: University press, 2009. 441 p.

2. *Anthony G. Hopwood. Accounting as Social and Institutional Practice.*/ Hopwood A.G. – Cambridge University Press, 1994.

3. [Geoffrey M. Hodgson. Economics and Institutions](#): A Manifesto for a Modern Institutional Economics. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1988. 365 pp.

4. Ponomarenko O., Kantsedal N., Aranchiy V., Ostapchuk S. (2021) Audit Risk Assessment Model in Automated Accounting Systems of Enterprises in Ukraine. In: *Alareeni B., Hamdan A., Elgedawy I. (eds) The Importance of New Technologies and Entrepreneurship in Business Development: In The Context of Economic Diversity in Developing Countries. ICBT 2020. Lecture Notes in Networks and Systems*, vol. 194. Springer, Cham. pp. 1192-1204. https://doi.org/10.1007/978-3-030-69221-6_90

5. The Digital Agricultural Revolution: Innovations and Challenges in Agriculture through Technology Disruptions. Edition by Roheet Bhatnagar (Editor), Nitin Kumar Tripathi (Editor), Nitu Bhatnagar (Editor), Chandan Kumar Panda (Editor). ISBN-13: 978-1119823339. ISBN-10: 1119823331. Publisher: Wiley-Scrivener; 1st edition (June 15, 2022). 496 p.

6. Жук В.М. Інституціональна теорія бухгалтерського обліку: відповідь на виклики сучасності. Бухгалтерський облік і аудит. 2015. № 8-9. С. 14-23.

7. Інституційна трансформація фінансово-економічної системи України в умовах глобалізації: монографія / В.Р. Сіденко, М.І. Скрипниченко, В.С. Пономаренко, І. Я. Чугунов та ін. ; за заг. ред В.Р. Сіденка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 648 с.

8. Канцедал Н. А., Лега О. В. Інформаційна роль обліку в результативності інвестиційної стратегії аграрних підприємств. *Агросвіт*. 2021. № 11. С. 11–20. DOI: [10.32702/2306-6792.2021.11.11](https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.11.11) URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/10917>

9. Концепція розвитку бухгалтерського обліку в аграрному секторі економіки [Електронний ресурс] / URL: <https://magazine.faaf.org.ua/konceptsiya-rozvitku-buhgalterskogo-obliku-v-agrarnomu-sektori-ekonomiki-ukraini-1287.html>

10. Плаксієнко В. Я., Канцедал Н. А. Інформаційна роль облікових систем у глобальному економічному середовищі. *Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні: матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф., 22 травня 2020 р.* Том 1. Тернопіль: ТНЕУ, 2020. С 84-86. URL: <http://dspace.pdaa.edu.ua:8080/handle/123456789/8125>

Інформаційні ресурси

1. Все про бухгалтерський облік. Всеукраїнська професійна бухгалтерська газета. URL: <http://vobu.ua/ukr/>
2. I.FACTOR.UA – інтелектуальна система бухгалтерських знань <https://i.factor.ua/ukr/>.
3. Дебет-кредит. Український бухгалтерський портал. URL: <https://dtkk.com.ua/>
4. Електронний репозитарій наукових публікацій ПДАУ. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/home>
5. Жива бухгалтерська книга. Онлайн-видання. URL: <https://interbuh.com.ua/ua/documents/buhbook>
6. Офіційний сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
7. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Інтерактивна бухгалтерія: інноваційний бухгалтерський сервіс актуальної інформації для аудиторів, бухгалтерів, фінансистів, юристів, власників бізнесу, керівників, кадровиків, викладачів та студентів облікових і фінансових дисциплін. URL: (<https://interbuh.com.ua/ua/>)
9. Утека: Найповніша бібліотека безпечних рішень бухгалтера. За темами бухобліку, податків та права URL: (<https://uteka.ua/ua/>)
10. Бухгалтер 911: Сайт для бухгалтерів №1 в Україні. URL: (<https://buhgalter911.com/uk/>).
11. 17 цілей, щоб змінити наш світ <https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/goals/>